

Déli Hírlap

Proprietar: „Corvin Editura de Ziar S. p. a.” Timișoara. Administrator delegat—redactor responsabil Dr. Várnay Elemér. Inregistrarea solicitată la Trib. Timiș-Torontal sub. Nr. Fi 494/1938

Redacția și administrația: Timișoara I., Piața I. C. Brătianu No. 3. — Telefon: 28-10. Apare zilnic dimineața, în afară de zilele de după Dumineca și sârbători.

Magyar államférfiak tegnap Obersalzbergben Hitlernél jártak

A francia-angol javaslatot Prága elfogadja tárgyalási alapnak — A londoni határozat lényege a határkiigazítás — Ujabb incidensek a cseh-német határon — A szovjet támadja Párist és Londont

Chamberlain mai utazása még bizonytalan

Tegnap az a hír terjedt el a nemzetközi sajtóban, hogy Horthy Miklós magyar kormányzó újból Németországba utazik és az utazás célja állítólag vadászat lett volna. Délután hivatalos jelentés érkezett Budapestről, amely szerint tegnap délután nem Horthy Miklós kormányzó utazott Németországba, hanem magyar államférfiak. Félhivatalos magyar jelentés szerint Imrédy Béla miniszterelnök, Kánya Kálmán külügyminiszter, Keresztes-Fischer Lajos altábornagy, vezérkari főnök és Pataky Tibor dr. államtitkár kedden reggel nyolc órakor repülőgépen Obersalzbergbe utaztak, ahol Hitler vezérkancellárral tárgyaltak. A tárgyalásnál jelen volt Ribbentrop német külügyminiszter is. A tárgyalás után a magyar államférfiak repülőgépen visszaindultak Budapestre, ahová tegnap este már meg is érkeztek.

Hitler ismertette a magyar államférfiak előtt a tarthatatlan csehszlovákiai helyzetet

Imrédy Béla magyar miniszterelnök és kísérete — mint a Rador jelentés — tegnap délelőtt féltizenegy órakor érkezett meg a Freilassing közelében levő Einringbe, ahonnan a magyar államférfiak Obersalzbergbe indultak és

tizenegy órakor kihallgatáson jelentek meg Hitler előtt.

A magyar államférfiak villásreggeli után került sor a tanácskozássra, amelyen Ribbentrop birodalmi külügyminiszter is résztvett.

A német távirati iroda hivatalos jelentése szerint a magyar államférfiak látogatásának az volt a célja, hogy megvizsgálják a tarthatatlan csehszlovákiai helyzetet. Hitler a szudetanémet kérdést ismertette a magyar államférfiak előtt, akik viszont kifejtették, hogy a magyar nemzet azt kívánja, hogy Csehszlovákia magyar nemzetiségű lakói megkapják az önrendelkezési jogot.

A megbeszélés után a magyar államférfiak repülőgépen visszatértek Budapestre. A látogatást, amíg csak sor nem került az elindulásra, úgy Németországban mint Magyarországon a legteljesebb titokban tartották. Hitler tegnap délután ugyancsak Obersalzbergben kihallgatáson fogadta Lipskít, Lengyelország berlini nagykövét. Ezen a megbeszélésen szintén jelen volt Ribbentrop is.

Az essenzi Nationalzeitung varsói jelentése szerint lengyel politikai körökben komoly formában elterjedt az a hír, hogy

Horthy Miklós magyar kormányzó és Beck lengyel külügyminiszter a legközelebbi időn belül a magyar-lengyel határ mentén személyesen találkoznak

és megvitatják az európai helyzetet.

Sorsdöntő minisztertanácsok Prágában

Amióta a vasárnapi londoni tanácskozáson hozott határozatot a csehszlovák kormányval közölték, azóta a prágai kormány tagjai szinte állan-

dóan tanácskoznak. Hétfőn két minisztertanácsot is tartottak, amelyek közül a második Benes köztársasági elnök elnöklése alatt

éjjeli egy óráig tartott.

A harmadik minisztertanács tegnap délelőtt ült össze, miközben a kormány tagjai több ízben telefonbeszélgetést folytattak Londonnal és Párisal.

A csehszlovák hivatalos távirati iroda tegnap délelőtt jelentést adott ki, amelyben cáfolja mindazokat a híreket, amelyek arról tudtak, hogy a

csehszlovák kormány az angol-francia javaslattal kapcsolatban

már határozott volna.

Ezzel szemben a külföldi híradások alapján — miként a Rador jelentés — a csehszlovák fővárosban nagy levertség uralkodik, de a hivatalos körök nagy lelki erővel viselik a sorscsapást, amely Csehszlovákiát érte.

Benes leverten vette tudomásul

a londoni határozatot

Benes elnök szintén mélyen

leverten vette tudomásul

a londoni határozatot. Ossusky, a párisi csehszlovák követ pedig, amikor Daladier miniszterelnök felvilágosította a londoni döntésről, elmondta, hogy szót az újságírók előtt:

Elítélték hazámát, anélkül, hogy meghallgatták volna.

A csehszlovák kormány tárgyalásai-

val kapcsolatban a Havas-ügynökség úgy tudja, hogy a prágai kormány kedvező választ ad

az angol-francia indítványra. A Prager Tagblatt szerint a csehszlovák kormány olyan értelemben fogadja el a londoni javaslatot, hogy az további tárgyalások alapjául szolgáljon.

a csehszlovák, angol és francia kormányok között.

Csehszlovákia elvben elfogadja a döntést

A Reuter-ügynökség értesülése szerint valószínű, hogy Csehszlovákia elvben elfogadja a londoni döntést,

mielőtt azonban végleges választ megadná, a döntés minden részletét kívánja ismerni. A csehszlovák kormányt ebben a lépésben az a vágy vezérli, hogy

a háborút és a vérontást elkerülje.

A csehszlovák kormány félhivatalos lapja a Prager Presse a londoni határozattal kapcsolatban így ír: Csehszlovákia létérdekeit teljes egészük-

ben megvédelmezi. Az összes felelős elemek között teljes az egyetértés. A Szociáldemokrat című lapnak ez a véleménye: A londoni javaslat nem zárja ki a háború lehetőségét, mert Berlin nem elégszik meg néhány szudetanémet területtel. Németországnak nyersanyagra van szüksége. A javaslat a cseh nép szempontjából az állam létének kockáztatását jelenti.

Okunk van arra, hogy az új angol és francia biztosítékokkal szemben bizalmatlanok legyünk.

Százezer szudetanémet

menekült át német területre

Drezdában a szudetanémetek nagygyűlést tartottak, amelynek vezérszónoka Sebekovszky szudetanémet képviselő volt, aki hangsúlyozta, hogy a Németországba távozott szudetanémet képviselők nem ma-

radnak tétlenül, hanem minden eszközt megragadnak, hogy

Csehszlovákiában maradt testvéreiket felszabadítsák.

A gyűlés után Kenneth Anderson angol

újságíró, a Reiter-ügynökség levelező-jét és Melvin Whiteleather amerikai újságíró, az Associated Press American tudósítóját a rendőrségre vitték, ahonnan egy és egy negyed óra után bocsátották őket szabadon.

A német távirati iroda jelentése szerint

Véres összetűzések a cseh-német határon

A csehszlovák-német határról véres összetűzéseket jelentenek. A német távirati iroda jelentése szerint kedden hajnalban három órakor a határmenti Seitenberg mellett a csehszlovák csendőrok üldözőbe vettek egy szudetanémet csoportot,

amely át akart kelni a határon.

Közben a csehszlovák csendőrok átlépték a határt. Mindkét részről több lövés dördült el. A német határvédő gárda

tizenhét tagja megsebesült.

Ugyancsak a német távirati iroda jelentése szerint a grenzbaudeni cseh vámbáz-ból lövéseket adtak le a menekülő szudetanémeknek, akik viszont kézigranátokat dobáltak a vámházra, amely kigyulladt.

A szudetanémetek egy cseh csend-

őrt megölték,

egy másik csendőr, valamint egy csehszlovák vámtisztviselő a szudetanémetek fogságába esett.

A csehszlovák kormány tegnap elren-

eddig

százezer szudetanémet menekült át Csehszlovákiából német területre.

A felállított szudetanémet önvédelmi szervezetnek eddig 45.000 tagja van.

delté az összes lapok előzetes cenzurázását.

A csehszlovák-német határról számos újabb incidenst jelentenek. Az összetűzések a szudetanémet önvédelmi szervezet Németországból érkező tagjai és a vámhivatalok őrei között zajlottak le. Az összetűzésekkel kapcsolatban a cseh hivatalos táviratiroda közleményt adott ki, amelyben azt hangoztatta, hogy a csehek egyetlen alkalommal

sem sértették meg a német határt.

A szudetanémet menekültek olyan lelkesedéssel csatlakoznak az önvédelmi szervezethez, hogy egyelőre lehetetlen valamennyiüket kellőképpen felszerelni.

A lengyelek a tescheni kerület

visszacsatolását kívánják

Kattowitzban tegnap nagygyűlést tartottak, amelyen ötvenezer lengyel jelent meg, akik között számos tescheni menekült is volt. A nagygyűlésen határozati javaslatot fogadtak el, amely hangoztatta, hogy a tesche-

ni kerületet, amely 1920 óta a csehek birtokában van.

haladéktalanul csatolják vissza Lengyelországhoz.

Számos lengyel városban hasonló nagygyűléseket rendeztek.

Ellentétes hírek Chamberlain mai utazásáról

Este érkezett legújabb londoni jelentés szerint nem lehetetlen, hogy Chamberlain a keddről-szerdára virradó éjszaka elindul Németországba. A rossz időjárásra való tekintettel az utazás valószínűleg vonaton történik, Chamberlaint utjára elkíséri Halifax külügyminiszter is. Azt hiszik, hogy Németországban a tárgyalás már szerdán megkezdődik és több napig tart. Más hír szerint viszont Chamberlain csak a prágai kormány válasza után indul el.

Londoni jelentés szerint a prágai kormány az angol-francia javaslatot elfogadja további tárgyalási alappyanánt. A tárgyalást szombaton nemzetközi bizottság kezdené.

Budapestről jelentik, hogy a magyar frontharcosok szövetsége táviratot intézett a francia, angol és német frontharcosok szövetségeihez, amelyeket arra kér,

támogassák a csehszlovákiai

magyarságnak az önrendelkezési jog elnyerésére irányuló törekvését.

Komáromnál két szudetanémet katoná uszott át a Dunán. Ezek elmondották, hogy a cseh Komáromban kiépített ágyúállásokat a cseh tüzérség megszállotta. Magyarországra különben sűrűn érkeznek menekültek Csehszlovákiából.

Moszkva tüntet Franciaország és Anglia ellen

Moszkvai jelentés szerint Budjenny tábornok Kiebben nagy beszédet mondott, amelyben kirohanást intézett Anglia és Franciaország ellen és kijelentette, hogy ez a két nagyhatalom cserbenhagyta a cseheket.

Moszkvában tüntetések voltak Anglia és Franciaország ellen. A moszkvai angol nagykövetség előtt a tömeg fenyegetően viselkedett és a rendőrségnek csak

nehezen sikerült a rendet helyreállítani.

Egy Chamberlaint ábrázoló szalmabábut felakasztottak az egyik lámpaoszlopra. A tömeg nem kimélte Chamberlain feleségét sem. Izléstelen karrikaturát készítettek Chamberlainnéról, amint a Westminster templomban a békéért imádkozik.

Ungvári jelentés szerint a rutén nemzeti tanács és a rutén földművesek tanácsa tegnap határozatilag ki-mondotta, hogy követeli az önrendelkezési jogot.

Legújabb jelentések

Prága elfogadja tárgyalási alapnak a londoni javaslatot

A csehszlovák hivatalos távirati ügynökség tegnap délelőtt még a leghatározottabb formában megegyeztetta az egyik angol távirati ügynökség jelentését és hangsúlyozta, hogy

nem felelnek meg a valóság-nak azok a hírek, amelyek szerint a csehszlovák kormány elfogadta az angol-francia javaslatot.

A csehszlovák kormány még nem válaszolt a londoni határozatra. A londoni csehszlovák követség az angol sajtóhoz közleményt juttatott el, amelyben bejelentette, hogy a prágai kormány az angol-francia javaslat ügyében azonnal határoz, mihelyt bizonyos folyamatban levő diplomáciai tárgyalások befejeződnek.

Prágai jelentés szerint a cseh kormány tegnap délután közölte a francia és angol követekkel, hogy békekészsége jeléül elfogadja további tárgyalási alapul az angol-francia javaslatot. Hír szerint a kormány hivatalos közleményt ad ki, amelyben ezt az elhatározását a csehszlovákiai köz-

Horthy mégis elutazik Németországba

Tegnap késő este érkezett híradás szerint Horthy magyar kormányzó legközelebb elutazik Németországba. A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy Horthy Miklós kormányzó Göring régebbi meghívásának eleget téve egy-két napot vadászaton Németországban fog tölteni.

A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint Imrédy miniszterelnök, Kánya külügyminiszter, Keresztes-Fischer Lajos altábornagy és Pataky Tibor államtitkár kedden este hat óra

és huszonöt perckor Berchtesgadenből visszaérkeztek a budaörsi repülőterre. A hazaérkezett államférfiakat a kormány tagjai fogadták.

Világértekezlet a légi gázháború megakadályozására

Genfben a polgári lakosság védelméről tárgyalnak

A Népszövetség harmadik bizottsága tegnap a nyílt városok és a polgári lakosság bombázásának kérdésével foglalkozott. Wallace kapitány az angol megbízott kérte, hogy

a polgári lakosság bombázását nyilvánítsák törvénytelen es-

lekedetnek.

Wellington Koo kínai megbízott javasolta, hogy a Népszövetség kere-tében belül és kívül álló államok ne szállítsanak Japánnak repülőgépeket és benzint. Azt is kérte, hogy világ-értekezletet hívjanak egybe

a légi vegyi háború megakadályozására.

Kína kérelmére a Népszövetség alapokmányának tizenhetedik szakaszára hivatkozva felszólította Japánt, hogy a távolkeleti kérdésben vessé alá magát népszövetségi eljárásnak és küldje el megbízottját Genfbe. Tokiói jelentések szerint

Japán gondolni sem akar erre

és a mai minisztertanács után hivatalosan is visszautasítják a Népszövetség indítványát.

Ha a biztosítottat agyonlövik akkor is fizetnie kell a biztosító társaságnak

A szerelmi dráma érdekes bírósági fejleményei

Emlékezetes még az a szerelmi dráma, amelynek áldozata Jean Liveanu, a Wagon Lits fővárosi tisztviselője, akit Mussi ügyvéd agyonlőtt. Liveanu szerelmi viszonyt folytatott Mussi feleségével és a féltékeny bucarestii ügyvéd

több revolverlövessel végzett

az ugyancsak nős, kétgyermekes Liveanuvál.

Az esküdtszék annak idején felfeltette Mussi ügyvédet. Most újból a bíróság elé került az egész szerelmi dráma, de a polgári bíróság elé, Jean Liveanunak ugyanis kétszáz ezer leies életbiztosítási kötvénye volt a Vulturul társaságnál. A biztosító társaság azonban megtagadta a kifizetést az-zal, hogy meggyilkolták Liveanút és

egy Mussi ügyvédnek kell megfizetnie a kétszáz ezer leit.

Liveanu felesége pert indított a biztosító társaság ellen és az ilfovi törvényszék most úgy döntött, hogy a biztosító társaságnak

meg kell fizetnie a kétszáz ezer leit.

A biztosító társaság felebbezett.

Cisar katolikus érsek Rómába utazott. Cisar Alexandru bucarestii római katolikus érsek, aki szombaton este Temesvárra érkezett, Rómába utazott, ahol kihallgatáson jelenik meg a pápánál. Az érseket Pacha Agoston megyés püspök, Unterweger Lothár dr. és Waltner József dr. kanonokok kísérték el a pályaudvarra, ahol szívélyes bucsút vettek tőle.

Capitol-mozi

Előkészületben a szezon első világlágere:

Csavarogók

Látványos nagyoperett országos bemutatója! ::

véleménnyel közli. Egyes híradások a kormány lemondásának lehetőségéről szólnak.

Az állampolgársági listából töröltek mint idegenek tartózkodási engedélyt tartoznak kérni

Öfelsége Carol király Iamandi Vicor igazságügyminiszter előterjesztése alapján aláírta azt a rendelettervezényt, amely az állampolgársági listából törölt egyének helyzetét szabályozza. A rendelettervezénynek egy zakasza van, amely a következő:

Mindazok a személyek, akiket a 169/938. számú rendelettervezény alapján töröltek az állampolgársági listából, vagy pedig az állampolgári jogok elnyerésére szolgáló nyilvántartásból, az idegenek ellenőrzéséről szóló törvény alá tartoznak.

Három hónapos tartózkodási engedélyt állítanak ki mindazok számára, akik mint idegen állampolgárok 1916 augusztus 16 előtt az ókirályság területén laktak, továbbá azoknak, akik

1918 március 27. után Basarabiában, valamint azoknak, akik 1918 október elseje után Bocovinában és Erdélyben letelepedtek. Valamennyi többi személy számára egy éves tartózkodási engedélyt állítanak ki.

A jelen rendelettervezény által érintett személyeknek

a törléstől számított egy hónapon belül

kell kérvényezniük a tartózkodási engedélyt. Mindazoknak, akiknek törlési határozatai a jelen törvény megjelenése előtt jogerősök lettek, a jelen rendelettervezénynek a hivatalos lapban való leközlésének napjától számított harminc napon belül kell kérvényezniük a tartózkodási engedélyt.

Az érettségi vizsgára a jelölt legfeljebb háromszor jelentkezhetik

A tanulók átírását a miniszter nem engedi meg

A közoktatásügyi miniszterium közli a következőket: Az új közoktatásügyi törvény az elméleti középiskolai oktatás alsó szakánál ötven, a felső szakánál pedig negyven tanulóban állapította meg a beíratható diákok számát, ennél fogva

ezen a határon felül egyetlen beíratkozást sem szabad eszközölni.

Az ilyen kérvényeket nem is veszik figyelembe. Ugyanez a törvény előírja azt is, hogy érettségi vizsgálatra

legfeljebb háromszor jelentkezhetik a jelölt. Az érettségi bizottságok elnökeinek meg kell vizsgálniuk minden egyes jelentkező helyzetét és akik többször jelentkeztek, mint háromszor,

azokat nyomban vissza kell utasítani.

Tekintettel arra, hogy már minden iskolában megkezdtek a tanítást, ennek következtében a közoktatásügyi miniszterium semmiféle indokolás alapján sem engedélyezi a tanulók átírását egyik oktatási ágból a másikba.

A nemzetkisebbségi főköormánybiztos Genfben ismertette a romániai zsidók helyzetét

Dragomir Silviu dr., a nemzetkisebbségi ügyek főköormánybiztosa jelenleg Genfben tartózkodik, ahol a Népszövetség nemzetkisebbségi bizottságának tagjaival beható tárgyalásokat folytatott.

A nemzetkisebbségi főköormánybiztos megbeszélést folytatott Brotmannal is, a zsidók világszövetségének Londonban székelő főtitkárával.

Brotmann ezen alkalommal beszélgetett a nemzetkisebbségi főköormánybiztossal a zsidók romániai helyzetéről és ugyanakkor közölte mindazokat a panaszokat, amelyek a romániai

zsidóság részéről a bizottsághoz érkeztek.

A nemzetkisebbségi ügyek főköormánybiztosa erre haladéknélkül helyreigazította a téves beállítások alapuló panaszokat, ismertette Brotmann előtt a romániai zsidóság valódi helyzetét és

rámutatott arra, hogy Romániában a zsidók jogaik birtokában a legjobb bánásmódnak örvendezhetnek.

Azt nem lehet a többség hibájának feltüntetni, hogy az ország lakossága között a zsidóság száma meglehetősen nagy és számos termelési ágat a kezükben tartanak.

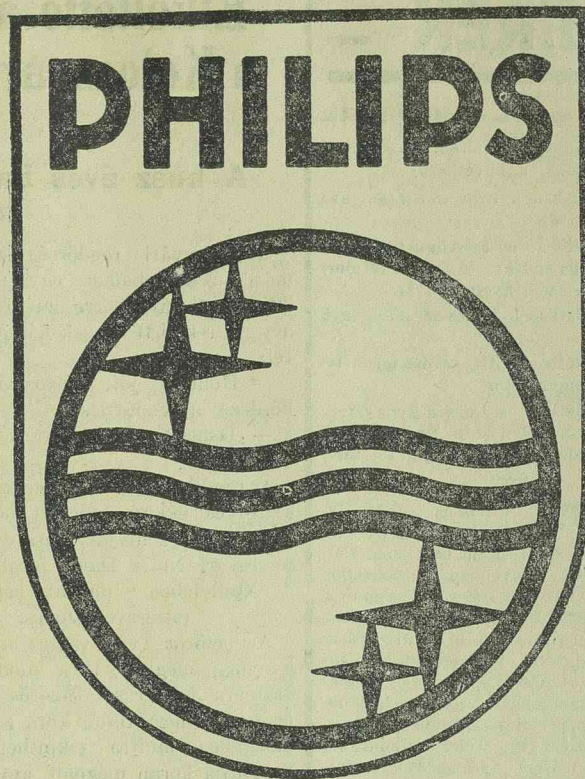
A lezuhant repülőgép drága ékszereit megtalálták két nápolyi szélhámosnál

Potom pénzen vesztegették a Zogu királynak szánt drágaköveket

Nápolyban a rendőrség letartóztatta két egyént, akiknél mintegy öt millió francia frank értékű ékszert találtak. A nyomozás során kiderült, hogy az ékszerek abból a szállítmányból valók, amelyeket

egy párisi ékszerész küldött Zogu alban királynak esküvője alkalmából.

Az ékszerek közül az alban király több értékes példányt kiválasztott, a többit pedig visszaküldötte Párisba.

PHILIPS RADIO

megnyitja az új szerezont a

SZENZACIONÁLIS 1939 ES MODELLEKKEL

KERESSE FEL A VISZONTELADÓINKAT

A párisi ékszerész megbízottja azon a repülőgépen utazott, amely Tiranából visszatérve Nápoly közelében lezuhant. Mint emlékeztet

a repülőgép tizenkilenc utasa életét vesztette és az ékszerekből semmiféle találatot sem találtak meg.

Most, hónapokkal később megállapították, hogy néhány értékes pu-

raszt összerendezte a repülőgép roncsai alatt az ékszereket és eladta annak a két szélhámosnak, akik Nápolyban rendőrkézre kerültek. Az olasz parasztok nem voltak tisztában az ékszerek értékével és ennek következtében

a sok milliós drágaköveket potom áron,

mindössze néhány líráért adták el a szélhámosoknak.

Pella miniszter nyilatkozata

Románia nem fogadhat be újabb menekülteket

A közép-európai menekültek ügyének rendezése

Genfben a Népszövetség külön bizottságot alakított a menekültek ügyének tanulmányozására. A bizottság ülésén Pella, román meghatalmazott miniszter is felszólalt, aki kifejtette a román kormány hivatalos állásfoglalását a menekültek kérdésében. Pella miniszter hangsúlyozta, hogy a román kormány szívesen támogat olyan szervezet, amely

megfelelő eszközökkel rendelkezik a menekültek ügyének megoldására,

különösen a közép-európai menekültek ügyének rendezésére. Egyébként meg van győződve arról, hogy egy pénzügyileg és technikailag jól megalapozott szervezet Közép-Európa minden állama rokonszenvenvel fogadna.

Pella miniszter ezután hangsúlyozta, hogy Románia, amelynek területén az utóbbi évek folyamán nagyon sok menekült kapott hajlékot,

jelenleg nincsen abban a helyzetben, hogy újabb menekülteket befogadjon.

Ezt szükségesnek tartja leszögezni, nehogy olyan határozat lásson napvilágot, amely Romániára ezen a téren akár közvetlenül, akár közvetve kötelező volna.

A királyi helytartóság költségvetése. Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezetőtitkár, tegnap Bucarestbe utazott, hogy a belügyminiszteriumban bemutassa a helytartóság 1938-1939. évi költségvetését és ahhoz megnyerje a hozzájárulást.

== HIREK ==

Patikák éjjeli szolgálata

SZERDÁN, szeptember 21-én, a szolgálati beosztás a következő:

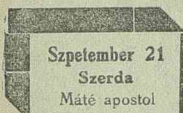
Az I. kerületben a Bratianu-téren levő Gőz-gyógyszertár.

A II. kerületben a 3 August-utcában levő Löw-gyógyszertár és a P. Maior-téren levő Meisner-gyógyszertár.

A III. kerületben a Lahovari-téren levő Cristea-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Dragalina-téren levő Csillag-gyógyszertár.

Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és Fratelián Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Krisztus előtt 19-ben, szeptember hó 21-én halt meg ötvenegy esztendőskorában a rómaiak legnagyobb elbeszélője, Vergílius Publius Maro. Pásztoralával tűnt föl. Legnagyobb munkája az Aeneis, tizenkét énekes elbeszélő költemény, amelyben a rómaiak történetét verselte meg Róma alapításától a császárság fénykoráig. Több színdarabot is írt. Egyik költeménye jóslatot tartalmaz egy születendő gyermekről. Az egyháziatyák ezt később a Megváltóra értették és ennek köszönhetően Vergílius, hogy a kereszténység prófétáját látott benne.

1791 szeptember 21-én született Széchenyi István gróf, akit kiválóságai miatt a legnagyobb magyarnak neveznek. Nem szívesen foglalkozott politikával, hanem inkább kulturával, gazdasággal és mindent megtett Magyarország anyagi fejlődése érdekében. Az ő ösztönzésére épült Pesten a Lánchíd és a budai alagút. Adományával lehetővé tette a Magyar Tudományos Akadémia megalapítását és közreműködésével jött létre a pesti nemzeti múzeum. Évekig tartó tanulmányutakat tett Angliában, Franciaországban, Németországban, Svájcban és Olaszországban és mindazt a hasznos, amit tapasztalt, igyekezett hazájába átültetni.

Mussolini nem tett újabb politikai nyilatkozatot. Mussolini az olasz lakosság üdvözlésére közepette vonult Triesztől a doberdói síkra és onnan Görzbe. A duce Görzben beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy triestzi beszéde annyira világos volt, hogy szükségtelennek tartja, hogy még egyszer politikai szónoklatot tartson. Mussolini leszögezte, hogyha dráma kifejtésre kerül a sor, a fasiszták meg tudják védeni magukat.

Nagy tűz Mercyfalván. Mercyfalván kigyulladt Haupt Miklós gazda istállója és a tűz olyan hamarosan terjedt, hogy átharapozott a lakóházra, valamint az udvaron álló fészerre és raktárra, amelyben négy vagon buza és félvagon árpa volt. A tűzhöz telefonon hívták a temesvári, vingai és orczyfalvai tűzoltóságokat, amelyek megakadályozták, hogy a tűz a szomszédos gazdaságokat is elpusztítsa. A kár körülbelül négyszázezer lei. A ház a melléképületekkel és a térmezzel együtt biztosítva volt. A tűz oka ismeretlen.

Két gyorsvonat összeütközött — tíz halott. A délkaliforniai Tortuga város közelében két gyorsvonat egymásba rohant. Tíz utas meghalt, negyven pedig megsebesült.

Elköltötte a gazdag zsákmányt a Kolozsvárott elfogott temesvári betőrő

A husz éves fiatalember mozgalmas multra tekinthet vissza

A kolozsvári rendőrség az egyik mozi előcsarnokában egy elegánsan öltözött fiatalemberre lett figyelmes, akit a rendőrtiszt igazolásra szólított fel:

— Honnan jött Kolozsvárra? — kérdezte a rendőrtiszt.

— Temesvárról — volt a fiatalember válasza.

A rendőrtiszt a fiatalembert bekísérte és ekkor kiderült, hogy Halpern Jenőnek hívják, husz éves és a temesvári Notre Dame iskolánövérék épületében történt betörés tettesével azonos.

A betörőt Temesvárra hozták és nyomban megkezdtek a kihallgatását. Halpern Jenő régi ismerőse a rendőrségnek, mert fiatal kora ellenére is mozgalmas multra tekinthet vissza. Édesapja korán meghalt, anyja pedig Amerikába vándorolt és Halpern Jenő mint fiatal fiu egyedül maradt. Rokoni inasnak adták, de rossz viselkedése miatt a szamosújvári javítóintézetbe került. Amikor onnan kiszabadult Temesvározt, az egyik cégnél talált alkalmazást, de amikor az első ezer leit rábizták,

megszökött a pénzzel és Bucurestibe utazott. Amikor ott nem tudott pénzhez jutni

szeptember 4-én visszajött Temesvárra. Mindenáron pénzt akart szerezni és ezért elhatározta, hogy betöréseket követ el. Kihallgatása alkalmával azt mondta, hogy először a józsefvárosi Thomas-féle csokoládégyárba akart betörni, de nem boldogult a pénzszelektrénnel. Elkkor átmászott a kerítésen az iskolánövérék iskolájának udvarára és behatolt az iskolaépületbe. Minden terem be nyitott és így eljutott az irodahelyiségbe, ahol megtalálta a nyolcvanhétezer leit. A pénzt magához vette és elmenekült. Autóval az állomásra hajtatott és Bucurestibe utazott, ahonnan Kolozsvárra ment.

Halpern Jenő a lopott pénzen alaposan kiöltözött. Több rend ruhát, aranyórát és ékszereket vásárolt. ezenkívül könnyelműen szórta a pénzt a mulatóhelyekre.

A nyolcvanhétezer leiből már alig néhány száz leit találtak nála, a többit elköltötte.

Tegnap délelőtt a rendőrtisztok a betörés színhelyére kísérték, ahol rekonstruálták a betörést. A nyomozás még nem fejeződött be, mert azt is megállapítják majd, hogy nem követett-e el más büncselekményt is és nem voltak-e a betörésnél cinkosai.

Sürgősen befejezik a királyi helytartóság új palotáját. Jelentették, hogy a háziartási iskola félbemaradt két emeletes hatalmas palotáját befejezik és a királyi helytartóság elhelyezésére használják föl Ciurceu Vasile városi főmérnök, aki a szükséges tervek elkészítésére megbízást kapott, ezeket tegnap bemutatta Maria Alexandru dr. királyi helytartónak. Az építés befejező munkálatai már a napokban kezdődnek.

Az írásbeli érettségi ma kezdődik. Temesvározt tegnap kellett volna megkezdeni az őszi érettségi vizsgákat. A városunkban működő vizsgáztató bizottság elnöke azonban tegnap délelőtt nem érkezett meg Temesvárra és ezért a bizottság csak ma reggel kezd meg az írásbeli vizsgákat. Városunkban összesen százhuszonhárom jelölt jelentkezett vizsgákra. Ezek közül tegnap százötvennégy volt jelen, akik részt vesznek a vizsgákban.

Elitelték, mert nem fizette meg a fizetése után adót. A szatmármegyei Bádár községben 1936-ban egy vizsgálat alkalmával megállapították, hogy Srot Emil községi írnok a járandósága után nem fizeti az adótörvényben előírt négy százalékos fizetési adót és ezért az ügyesség közpénz hűtlen kezelése miatt indított ellene eljárást. A községi írnokot a szatmári törvényszék egy évi fegyházra és kétezer lei pénzbüntetésre ítélte. Felebezés folytán az ügy a nagyváradi ítélőtábla elé került, amely helybenhagyta a törvényszék ítéletét, de a végrehajtását felfüggesztette.

A városi tejközpont volt igazgatójának pere. Temesvár város vezetősége ez év májusában rendelkezési állományba helyezte Krémer Ferencot, a városi tejközpont volt igazgatóját, a városi pénzügyi osztályt pedig utasította, hogy egyrészt millió lei erejéig foglalja le és helyezze zár alá Krémer vagyonátami meg is történt. A városi határozatnak a vagyon lefoglalására és zár alá való helyezésére vonatkozó részét Krémer Ferenc perrel támadta meg a temesvári közigazgatási felülvizsgáló bíróságnál, mely tegnap megsemmisítette a vagyon lefoglalására és zár alá való helyezésére vonatkozó határozatot azzal az indoklással, hogy a város csak Krémer Ferenc felelősségének megállapítása után, vagy büntető ítélet alapján rendelhetne volna el a vagyon lefoglalását és zár alá való helyezését.

Sokorói Ferenc nyugalomba vonulása. Megírtuk, hogy Sokorói Ferenc városi állatorvos harmine évi szolgálat után október elsején nyugalomba vonul. A népszerű állatorvos nyugalomba vonulása után tovább folytatja magánállatorvosi gyakorlatát.

Református konferencia Ujmosnicán. A bányai református egyházmegye női szövetsége vasárnap, szeptember 25-én Ujmosnicán konferenciát rendez. A temesvári református lelkészi hivatal felkéri a nőszövetség tagjait, hogy a konferencián minél nagyobb számban vegyenek részt. Indulás Temesvárról — valószínűleg autóbusszon — vasárnap reggel történik. Erdőköldeők közelebbi felvilágosítást a református lelkészi hivatalban kaphatnak.

KOLYNOS A LEGPRAKTIKUSABB!

... mert kétszer annyi ideig tart, mint bármely más közönséges fogkrém. Tartja szem előtt fél centiméternyi egy száraz kefe keve elegendő. Kolynos tudományos tapasztalatok alapján készített olyan koncentrált fogkrém, amely behatol a fogak legapróbb részeibe is, eltávolítja a csuf sárga foltokat és a bomlásnak induló ételmaradékokat. A fogak romlását előidéző veszélyes szájbaktériumokat biztosan elpusztítja. Kolynos használata után örömmel fogja megállapítani, milyen egyszerű és ragyogó fogsort, rózsás és egészséges foghúst kapni.

Művelje mosolya varázsát! Kétféle csomagolásban és változó egy tubus

KOLYNOS
Antiszeptikus
FOGKRÉMET

Csicsergő madársereg

módjára jelent meg tegnap az utcákban az elemi iskolákba siető apró gyermekek hangos, trécselő raja, zekes, térdnadrágos fincskák. Ibben ruhás szalagosokros hajfonatú leánykák. Szeptember huszadika fontos nap volt az életükben, mert megkezdődött számukra a tanév. Az elsőket, akik szent áhítattal és főlős elfoglaltsággal először lépkedtek a nekik ismeretlen iskola felé, apjuk, anyjuk vagy idősebb testvérük vezette a kezük felé. Megismerkednek hamarosan a betűvetés titkos mesteresével és néhány hét múlva már bátrabban nyitott szemmel haladnak majd az iskola felé.

A nagyváradi egyházmegye zárandokai Maria Radnán, Fiedler István, a szatmári és nagyváradi egyházmegye püspöke, mint már jelentettük, híveiket nagy buzdítást fejtett ki a Maria Radnára való zárandoklásra. Ennek eredményeképpen négy zárandoklatot szerveztek meg a régi kegyhelyre. Eddig már ezen a héten két különvonattal érkeztek a buszosok és minden vonat ezernyolcszáz hl-öt hozott. A két zárandoklatot Fiedler István püspök fogadta a kegyhelyen, ak szombat este óta tartózkodik Maria Radnán. Ezen a héten a püspök még két zárandoklatot fogad és csak a jövő kedden tér vissza székhelyére.

Faragó Ernő hangversenye. A szeptember 21-én megtartandó hangversenyén Faragó Ernő, a kolozsvári zeneakadémia kiténően vezetett növendéke Tschalkowsky nagy versenyművét és Paganini Campanelláját adja elő. A műsor testvérének, Faragó Marcelnek gondolkodásai egészítik ki. Fellép ezenkívül Faragó vonónégyes is Haydn egyik népszerű kvartettjével. Műsorok, amelyek egyuttal belépőjegyjű szolgálnak, a zenekolozsban kaphatók. A hangverseny a Lloyd-palota nagytermében lesz.

Agyonlőtt a rendőr egy katonaszökevényt. Bucurestiben egy rendőrfelismerte az utcán Ionescu Stefan katonaszökevényt. Mivel a fiatalember a rendőr felszólítására nem állt meg, sőt futni kezdett, ennek következtében a rendőr utánalött. A golyótalált és a fiatalember holtan rogyott össze.

SCALA
LÁGER-MOZI

Ma, szerdától kezdődőleg, csak 3-napig
Greta Garbo és Charles Boyer supertilmje
Marie WALEWSKA

Minden idők legragyogóbb hímalkotása!
Ma „Sonja Henie” „A Táncoló Agyal”
Előadások kezdete 5-7 és 9 15. Jegyvelővétel!

ő előtt az ősz

s fagyos keze már rajta van a kilínsen. Általános hiedelem szerint szeptember 21 az ősz beköszönése, de a szilágások kiszámították, hogy ez nlejonképpen váltakozva hol szeptember 22-én, hol 23-án következnek be, szerint, hogy mikor lép a Nap az egyenlítőre, vagyis mikor következik be az őszi napéjegyenlőség, amikor a nappal és az éjszaka egyformán hosszú órára és percre. Ebben az évben az ősz pontosan szeptember 23-án, vagyis holnapután, délből következik be a csillagászok szerint. Legyen hosszú és tartós a szép langyos ősz és árpófolia az embereket azért, amiért tavasz és a nyár idén rosszul sikerült.

Tisztelgő látogatások **Marta Alexandru dr. királyi helytartónál** és **Alexandru dr. királyi helytartónál** tegnap ismét több tisztelgő küldettség fogadott. Az evangélikus ház részéről Argay György főesperes és Purgly László aradi főbíró, és az evangélikus egyházgyeme gondnoka, a feminista egyesület részéről Percea Maria tanárnő, a városkerület görög keleti papsága nevezett Bocsianu Alexandru főesperes, nyugvószertesztesület nevében Rotaru Tiberiu üdvözlőtek küldöttségek, a királyi helytartót.

Majláth Gusztáv Károly üdvözlőtte **Marton Aront**, Márton Áron, az erdélyi megye ujonnan kinevezett apostoli kormányzója, elfoglalta új méltóságát. **Majláth Gusztáv Károly** érsek, aki tudva a betegség miatt tavasszal lemondott az erdélyi püspöki méltoságról, távlatilag üdvözlőtte **Budapesti Márton** apostoli kormányzót. Az üdvözlő levelet szövege a következő: Örömmel értesítem kinevezéséről. Nehéz munkára vállaltát kérve, küldöm üdvözlőlevelet. **Majláth Gusztáv gróf, érsek.**

Az Est ismét megjelenik. **Budapesti** arról jelentik, hogy az Est című két heti betiltás után tegnap ismét megjelent. Salusinszky Imre, a lap alapítója óta felelős szerkesztő volt, nyugalomba vonult. Az új szerkesztő **Pakos Ákos**, a felelős kiadó pedig **Göbel-Pajzs Ödön.**

Időjárás. Tegnap egész napon kelet felől felhőtlen, napos idő volt. Délután 5 órakor a hőmérő huszonkilenc fokot mutatott. Bucurestiben ezzel szemben a hőmérséklet alacsonyabb volt, mert délből mindössze tizenhat fok mérhető volt árnyékban. Várható időjárás mára változó felhőzet, nagyjából derűs, délre szél, a nappali hőmérséklet alacsonyabb, a hegyvidékeken helyi jellegű esélyes.

Amikor a mozdony gépésze régebbi. **Babadag és Tulcea** között az utóbban levő vasútvonalon súlyos baleset történt. Ionescu gépésze, aki egy mozdonyt vezetett, kövekkel telt kocsiakat akart a mozdonyra kapcsolni. A gépész ittas volt és olyan erővel rohant bele a kocsi sűrűségébe, hogy egy munkás a kocsi alá került és szörnyethalt, a mozdony pedig súlyos sérüléseket szenvedett.

Nem tudták megesküdni — együtt próbálták meghalni. **Constantában** véres német dráma játszódott le. **Paraschivescu Dumitru**, a CAPS egyik fiatal tagja, a szervezetével együtt Mihailoff tanstanzára, majd önmaga ellen fordított. A fegyvert és szívenlőte magát. A munkás, aki a locum nyolcadik osztályos tanulója volt, csak könnyebb sérülést szenvedett, a fiatal ember azonban a szíven meghalt. A dráma előzménye az volt, hogy a fiatalok meg akarták esküdni, de **Paraschivescu Dumitru** szülei megakadályozták a házasságot. Erre elhatározta, hogy együtt megné a halálba.

A hetvenöt éves Herczeg Ferenc A bánsági származásu magyar írójeledelem ünneplése

Az olvasók sok ezre hódolattal köszönti Herczeg Ferencet, a jelenkor legnagyobb magyar íróját abból az alkalmából, hogy holnap lesz hetvenöt éves. Herczeg Ferenc mögött gazdag irodalmi múlt áll és ama ritka lángelmék közé tartozik, akiknek aggkora is termékeny és pedig értékesen termékeny. Regényei, akár az utolsó évtizedek társadalmát, akár pedig a régmúlt századok életét tükrözteti bennük, egyképpen frissek és elevenek. Ugyanez áll sok szindarabjára is, amelyeknek tárgyát hol a múltból hol pedig a mai időből meríti. Nagy változatosságú és leleményességgel találunk elbeszéléseiben is, amelyeknek se szeri, se száma. Regényben szindarabban, novellában a mesés-érdekes, fordulatossága, váratlansága jellemzi. És minden irodalmi alkotása hűségesen simul ahhoz a korhoz, amelyben játszódik. Amikor például a *Pogányok* című regényét olvassuk, úgy érezzük, hogy kortársai vagyunk azoknak a harcosoknak, akik az *Árpádok* uralkodásának legelején éppen itt a mi vidékünkön viaskodtak egymással, hogy a pogányság, vagy pedig a kereszténység arasson-e diadalt. Amikor a *Bizánc* című darabját nézzük, úgy érezzük, hogy ott vagyunk a törökök által ostromlott Konstantinápolyban. az Ocskay brigadéros láttán pedig bennünk lüktet a kurucok vére. Nyelvezete szindus, tiszta, értelemes, kifejezései válogatottak, képei elevenek. Nagymestere az írásnak.

Herczeg Ferenc 1863 szeptember 22-én született a temesmegyei Versecen, ahol apja polgármester volt. A gimnázium elvégzése után Budapesten jogot hallgatott és egyetemi éveit befejeztével az ügyvédi pályára készült lépni. Egy tragikus eset azonban fordulatot hozott pályájába. Versecen egy bál alkalmával katonatisztnek megsértettek egy urilányt és ennek védelmében Herczeg Ferenc

párbajozott az egyik katonatiszttel, akút halálosan megsebesített. Párbajvétség miatt négy hónapi államfogházra itelték, amelyet Vácot töltött le. Fogságában irodalmi próbát tett és megírta *Fenn és lenn* című regényét. A regénnyel ezer forintos pályadíjat nyert és hírneve megalapozódott. A Budapesti Hírlap tárcairójává szerződött. Egymásután jelenetek meg elbeszélései, regényei és csakhamar sikerrel megszólalt a színpadon is. És következtek a dícséretteljes évtizedek. A Petőfi Társaság, a Kisfaludy Társaság és a Magyar Tudományos Akadémia egymásután tagjaik sorába választják. Részben számos kitüntetésben, cimben és rangban. Háború utáni kitüntetései nek nagy sorát a *Corvin-lánc* zárja be. Közben volt képviselő és felsőházi tag is. Hosszu hasábokat kellett megtölteni, ha műveinek teljes jegyzékét akarnók adni. Főbb regényei: *Fenn és lenn*, *Gyurkovics lányok*, *Gyurkovics fiúk*, *Simon Zsuzsa*, *Szabolcs házassága*, *Egy leány története*, *Pogányok*, *Honszerző*, *A milói Vénusz karja*, *Szelek szárnyán*, *Huszt*, *Huszt*, *Aranyhegedű*. Az élet kapuja, *Eszaki fény*, *A hét sváb*, *Lánszky motor* *A nap fia*. Nagysikerű színművei: *A dolovai nábob leánya*, *Három testvér*, *Az első vihar*, *Ocskay brigadéros*, *Gyurkovics lányok*, *Balaton*, *regé*, *Bizánc*, *Bujdosók*, *Déryn*, *ifiaszony*, *A bolondok tánca*, *Kék róka*, *Árva László király*, *Tilla*, *Sirokkó*, *A hid*, *Szendrey Julia*. Novellái számos kötetben láttak napvilágot. Hetven esztendő korában, 1933-ban több kötetben adta ki *Eméke* című életregényét.

Amikor a hetvenöt éves Herczeg Ferenc írói nagysága előtt az öt világrész minden magyar olvasója megbajtja az elismerés zászlaját, legyen ez a kis cikk szerény leveleske dícsőségének hatalmas babérkoszorujában. k. e.

Elhunyt unitárius lelkész. **Fazekas Béla** abrudbányai unitárius lelkész az emeleti ablakból az utca kövezetére esett és olyan súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy néhány napi szenvedés után meghalt. **Fazekas Béla** tizenhat éven keresztül vezette az abrudbányai unitárius gyülekezetet és ezen idő alatt nemcsak híveinek, hanem az egész abrudbányai magyarságnak szellemi vezére lett.

Házasságok. Az anyakönyvi hivatalban a következő párok kötötték házasságot: **Csendes István** kereskedő és **Pollák Kató**, **Elek Illés** szállodás és **Schwarz Sze-réu**, **Mucsoi Lázár** szakács és **Takács Zsófia**, **Rescu Rusalín** magántisztviselő és **Ivánkaj Rozália**, **Wunder Gergely** kárpitos és **Horeczky Ilona**, **Matej Dumitru** villamos kalauz és **Szabó Flóra**, **Szabó József** gazdálkodó és **Mászaros Erzsébet**.

A kolozsvári THALIA magyar színház ::: kéthetes vendégjátéka Temesvárott :::

Az ország legnagyobb magyar színtársulata, **feljes drámai s operett-együttesével**, két vagon eredeti, modern díszlettel és **saját jorgószínpaddal** **szept. 23-án, pénteken** kezd meg temesvári vendégjátékát

Színre kerülnek a színházi év legnagyobb sikert aratott, világhírű udonságai — A bemutató előadás műsorán **ALFRED GRÉRY** paratlan sikerű viaghírű vigjátéka, a Párisban. Bucurestiben és Budapesten sokszázszor előadott

HATODIK EMELET

szerepet, amelyek színpada egy párisi bérház keresztmetszetét ábrázolja, pontosan a párisi modell után készült

A további műsor: **Meller Rózsi** izgalmas, híres bűnügyi színműve, a **Dal-lomás**, **Bókay János** ragyogó vigjátéka, **A rossz asszony**, **Nyiró József** csodaszép havasi színjátéka, **Prometheus**, **Eltimiu** világhírű színjátéka a **Jézusjörgő ember** stb.

Jegyek elővételben a színház pénztáránál kaphatók

23

PENIEK

HOLNAP LESZ A LEGVEDELMI GYAKORLAT városunkban és az ország valamennyi városában és községében. Temesvárott a hatóságok már megtették a légvédelmi gyakorlattal kapcsolatosan az intézkedéseket. Az utcák járdáin fehér festékkel mázolt nyílak mutatják az irányt a legközelebbi légi támadás elleni menedéki. Ugyancsak sárga táblák is felvilágosítják a közönséget arról, hogy hol vannak a menedékek, Csütörtökön délből tizenkét órakor riadó jelzi majd a légvédelmi gyakorlat megkezdését. A riadó után a gyárvalatok és műhelyek alkalmazzák a közhatalok tisztviselői és a járőrelők kötelesek a kijelölt menedékekbe vonulni. Este tizenegy órakor új ből felhangzik a riadójel és akkor kötelező az általános elbűtítés.

Elhalasztott vasutmegnyitás. A Besica és Karánsebes közti új vasútvonal — mint megírtuk — teljesen elkészült. Az ünnepélyes megnyitást eredetileg tegnapi terveztek, de azt későbbi időre halasztották.

A szépségverseny áldozata. **Koppenhágában** nemrég nemzetközi szépségversenyt rendeztek, amelyen **Más Euphánia Salonen** Sírka finnországi tanítóképző növendékét választották meg, aki a nyarat Dániában töltötte. Mikor most hazatért Finnországba, alig hogy kiszállt a hajóból, kellemetlen meglepetés várt rá. A tanítóképző Intézet igazgató-sága ugyanis értesítette, hogy az iskolából kizárta, mert a szépségversenyen való részvétele nem egyeztethető össze az iskolai erkölcsökkel.

A soffőr lélekjelenléte elhárított egy katasztrófát. **Orsováról** jelentik, hogy egy autóbusszoffőr lélekjelenléte tömeges szerencsétlenséget akadályozott meg. A Turneverin és Orsova között közlekedő vasúti autóbussz Orsova közelében a vasúti síneken haladt éppen keresztül, amikor a pálya két oldalán levő sorompó automatikusan lebecsátkozott. Az autóbussz a két sorompó között a pályán volt és a soffőr már hallotta a közeledő gyorsvonat dübörgését. Hirtelen teljes gázt adott és a nagy erővel induló autóbussz keresztültörte az előtte levő sorompót és kifutott az utra. A következő pillanatban már a síneken robotgott a gyorsvonat, az autóbussz tizenhat utasa és soffőre pedig a járművel együtt megmenekült.

Halálozások. **Meghaltak:** **Hruoska János** harminckettéves, **pincér**, **Sínka Erzsébet** született **Magyar** harminchérom éves, **Joanovits Mária** született **Michnits** ötvenhat éves, **Némédi Sándor** hatvan-négy éves munkás, **Zmed Péter** harmincöt éves közműves, **Vingán** meghalt ötvenhat éves korában **Baba Josif** községi főjegyző. Halálát özvegye és két gyermeke gyászolja.

Legujabb sport

MENZELL, A KIVÁLÓ TENNISZ-VERSENYZŐ NEM AKARJA TÖBBÉ KÉPVISELNI A CSEHSZLOVÁK SZINEKET

Meranóban nagyszabású nemzetközi tenniszverseny volt, amelyen a **Menzell-Cejnar-pár**nak a francia **Boussus-Gen-ten-pár** ellen kellett volna küzdenie. **Menzell** azonban, aki szudetanémet, nem volt hajlandó Cejnarral együtt a csehszlovák színeli képviselésében versenyezni. **Menzell** kijelentése sportkörökben nagy feltűnést kellett.

LEMONDOTT KELEMEN KORNÉL, A MAGYAR TESTNEVELÉSI TANÁCS ELSZÓKE

Budapesti jelentés szerint **Kelemen Kornél**, a magyar testnevelési tanács elnöke a legutóbbi ülésen hevesen támadta a legfelső magyar sporthatóságot és bejelentette, hogy annak működése nem felel meg a követelményeknek és benyújtotta lemondását. **Kelemen Kornél** lemondását nem fogadták el, de azt véglegesnek mondja.

Színház

Péntek este ünnepélyesen kezdődik Temesvárott a színházi évad

A kolozsvári magyar színház bemutatkozása:
Hatodik emelet

Pénteken este ünnepélyesen megindul Temesvárott a magyar színházi évad. Kilenc hónapi nélkülözés után olyan előadásban lesz része a város közönségének, amilyenre régóta áhítottak: a kolozsvári magyar színház, a Thalia teljes drámai és operettgyűjtése kezd meg ezen a napon két hetes vendéjátékát.

A bemutatkozó előadás műsorára az idei párisi, bucaresti és budapesti színházi év legnagyobb sikerű ujdonságát, a Hatodik emelet című vígjátékot tűzték ki.

Az új darabnak legfőbb nevezetessége, hogy

egy csapásra meghódította a közönséget és a legszigorubb kritikát is,

márpedig az két sikertényező ujabban elég ritkán szokott találkozni. A Hatodik emelet egy párisi bérház keresztmetszetét mutatja ugyan be, de mindnyájunk valóságos életét ábrázolja, az életnek azokat a látványzó

apró emberi történéseit, amelyek minden politikai, társadalmi és világnézeti átalakulás alatt és felett az élet igazi lényegét alkotják. Ez az oka, hogy minden város közönsége elbűvölve megy együtt a Hatodik emelet szerzőjével, aki nemcsak tükröt tart elénk, de a könny és a mosoly engesztelő eszékeivel meg is enyhíti a kor problémáitól annyira tufeszített lelkünket.

A Hatodik emelet színpada már egymagában is rendkívül érdekes, hiszen

egyidejűleg kell ábrázolni a bérház hatodik emeletének lakásait.

A színház olyan nagy súlyt helyezett ennek a fontos külsőségnek menél tökéletesebb visszaadására, hogy a scenikai főnököt tanulmányutra küldte az eredeti díszletek megtekintésére és terveinek beszerzésére.

A Hatodik emeletben a kolozsvári drámai együttes minden egyes tagja egészen elsöndű és nagyszabású művészi feladathoz jutott.

Az első előadások műsora egyébként a következő:

Péntek, szeptember 23, este 9 órákor:
Hatodik emelet, (Alfred Ghery vígjáték)

lágirú vígjátéka, eredeti díszletekkel, Főszereplők: Erényi Böske, Fényes Alice, Sándor Stef, Rajnai Elli, Paál Magda, Deésy Jenő, Je-

nei János, Nagy István, Mészáros Béla, Tóth Elek, Lantos Béla, Rajnai Sándor stb. Rendező: Szabados Árpád.)

Szombaton, szeptember 24-én, délután 6 órákor: Vallomás. (Meller Rózi izgalmas, óriási sikerű színműve. Főszereplők: Fényes Alice, Mészáros Béla, Paál Magda, Nagy István, Tóth Elek, Tompa Sándor, Csóka József stb. Mérsékelt helyárral.)

Szombaton este, szeptember 24-én, 9 órákor: Hatodik emelet.

Vasárnap, szeptember 25-én, délután 6 órákor: Hatodik emelet.

Vasárnap, szeptember 25-én, este 9 órákor: A rossz asszony. (Bókay János óriási sikerű vígjátéka. Főszereplők: Fényes Alice, Erényi Böske, Benes Ilona, Harmath Jolán, Paál Magda, Nagy István, Mészáros Béla.)

Hétfőn, szeptember 26-án, este 9 órákor: A rossz asszony.

Kedden, szeptember 27-én, este 9 órákor: Prometheus. (Eftimiu Victorinak Budapesten is óriási sikerrel játszott monumentális drámája. Ragyogó kiállításban, az egész társulat fellépésével: Főszereplők: Erényi Böske, Fényes Alice, Paál Magda, Nagy István, Tompa Sándor, Czobán Flóri, Mészáros Béla, Tóth Elek, Csóka József, Lantos Béla, Deésy Jenő, Réthelyi Ödön, Fülöp Sándor stb.)

Szerdán, szeptember 28-án, este 9 órákor: Jézusfaragó ember. (Nyíró József hávaesi színjátéka, a múlt évad legnagyobb magyar színpadi sikere. Pazar kiállításban, az egész társulat fellépésével: Főszereplők: Erényi Böske, Fényes Alice, Paál Magda, Nagy István, Tompa Sándor, Czobán Flóri, Mészáros Béla, Tóth Elek, Csóka József, Lantos Béla, Deésy Jenő, Réthelyi Ödön, Fülöp Sándor stb.)

Csütörtökön, szeptember 29-én, este 9 órákor: Jézusfaragó ember.

Jegyárak 15 leitől 85 leig, a mérsékelt árú előadások jegyei 10 és 50 lei között váltakoznak. Jegyelővét hétfő délelőtt 12 óráig a színházi pénztárnál.

Mozi

LIL DAGOVER

a UFA kiváló tagjának legújabb felvételét mutatjuk be olvasóinknak.

MŰSOR:

Szerda, szeptember 21.

Apollo: Királyok kongresszusa (német film)

Capitol: Könnyű a nőknek (angol film)

Scala: Maria Walewska (német film)

Rivoli: A kereszt jegyében (angol film)

ELEK-pensio

BUDAPEST VIII., Rákóczi-ut 9. Tel. 14-21-0

pendantja VIII., Rákóczi-ut 30. Tel. 33-20-1

Központi fekvésű, kényelmes utcák szobák, kitűnő ellátás, diétás

Pensio 5 p-tól.

Az izzó jelvény

A Déli Hírlap eredeti regénye

Irtó Károly józsef

(Minden jog, a fordítás joga is, fenntartva.)

26

— Ön tehát nem hajlandó azt a megoldást elfogadni, amellyel még megmenethető a becsületét? — kérdezte Wilson.

Barker a tiszték szeme közé nevetett.

— Az urak igazán eredeti tréfát eszeltek ki.

— Akkor nem marad más hátra, minthogy megfosztjuk tisztí rangjától és kiténtéseitől.

Barker magából kikelve vágta az ezredes arcába:

— Megfosztani a tisztí rangomtól? Ehhez önöknek nincs joguk. Nem önöktől kaptam és amit nem önöktől kaptam, azt önök el nem vehetik tőlem. A kiténtéseimet is? Mi közük önöknek a kiténtéseimhez? Én szenvedtem értük. Én nélkülöztem, én ontottam a véremet Flandria poklában, mílalt önök a világnak ezen az eldugott helyén a dus ebéd után kényelemben helyezkedtek, kártyáztak és dözsöltek. Ezekhez a kiténtéseikhez nincs joguk hozzányulni.

— És nincs joguk, hogy a tisztí rangomtól megfoszsanak. Am kíséreljék meg! Én nem fogom tetlenül eltűnni, hogy tönkretessenek. Védekezni fogok úgy, ahogy tudok. És világgá fogom kiáltani, miként vigyáznak önök itt a legveszélyesebb ponton a birodalom biztonságára?

— Ez becsületesség! — kiáltott fel Collins.

— És árukkodás! — toldotta meg O'Donell.

— Ugy? Becsületesség és árukkodás? — kérdezte Barker gunyosan. — Önök persze azt hitték, hogy én majd lovagián, az önök lovagiassága szerint nyugodtan nézni fogom, miként teszik tönkre a jelenet és a jövőmet. Nem, uraim! Barker William nem az az ember, aki egykönnyen megadná magát. Barker William védezeni fog olyan fegyverekkel, amelyek éppen a kezébe akadnak. Ha becsületlenek ezek a fegyverek, nem rajtam múlik, hogy azok. Különben is ma már nem olyan világot élünk, hogy a fegyverekben válogassunk, amikor egzisztenciára megy a játék.

A tiszték kfnosan feszengtek és tanácstalanul néztek egymásra.

Barker rendületlenül folytatta:

— Ugy ám Collins alezredes és O'Donell őrnagy. Aként önök hitványnak és becsületlennek bélyegeztek,

attól ne várják, hogy védekezés nélkül engedje magát letaszítani a mélységbe, a nyomorba. Én rászolgáltam a rangomra és nem önök illetékesek annak elbírálására, hogy méltatlan vagyok-e rá vagy sem? Ezt majd más fórum fogja eldönteni, amely nemcsak önöket fogja meghallgatni, hanem az én védekezésemre is kíváncsi lesz. Az én védekezésemben azonban nem sok örömről lesz, erről biztosíthatom önöket.

— Nézze Barker — szölt Wilson kissé engedékenyebb hangon — nekünk nem az a célunk, hogy botrányt idézzünk elő. Ebből nem származnak hasznunk, de arra mindenestre alkalmas lenne, hogy ellenségeink meghurcoljanak.

— Ez már értelmes és okos beszéd — jegyezte meg Barker.

— Nekem az volna a véleményem — folytatta Wilson — hogy ön olyan megoldást is találhat, amely nem ütközik az érdekeibe és a tisztíkart is kielégítené.

— Ezt szeretném magam is, de hamarjában nem jut eszembe ilyen megoldás.

— Mit szólna például ahhoz, ha azt ajánlanám, hogy önmaga kérje nyugdíjaztatását?

— Ez nem is rossz ötlet — jegyezte meg Barker.

— Ön eleget szenvedett a háboruban, joggal kérheti egészségi okokból nyugdíjaztatását. Visszatérhet Angliába, elhelyezkedhetik a polgári társadalomban és mílthogy még fiatal, boldogulhat is. Azt be kell látnia, hogy a tényleges szolgálat örökös küzdelmet jelentene az ön számára. Míldig küzdenie kellene a felbukkanó rágalmakkal és gyanúsításokkal. Magamért jóálllok. Az alezredesért és őrnagyért is kezeskedem, hogy nem üldöznék önt. De már a többiekért, akiknek ön esetleg utjában áll, nem kezeskedhetem. Tegyük fel, hogy önt akár Egyiptomba, akár az Aranypartra vagy Gibraltárba helyeznék. Nyomon követnék a feljelentések és önnek egyetlen nyugodt napja sem lenne. Mílg ellenben ha nyugalmányban van, senki sem fog önnel törődni. Fontolja meg, amit mondtam és az ön nyugalma érdekében fogadja meg tanácsomat.

Collins és O'Donell helyeslően bólintottak.

Barker néhány percig gondolkodott. Azután az ezredes arcába nézett és nyugodt, határozott hangon szölt:

— Ezredes, megfogadom a tanácsát. Még ma benyújtom a kérvényt.

— Well! Gondoskodni fogok róla, hogy az ügy minél előbb elintéződjék. Addig is felmentem a további szolgálat alól. A szektor parancsnokságát majd Black főhadnagy átveszi. Ugye elintézéséig ön ter-

mészetesen itt lakhatik. Sok szerencsét a polgári pályán.

Az ezredes megbíccentette a fejét és két társ kíséretében eltávozott.

Barker néhány percig mozdulatlanul állt a helyén. A bungalov felé indult azután, hogy Daisyre mindent elmondjon.

Daisy már a bungalov ajtajában állt és szomorúan mosolygott:

— Mindent hallottam, William. Mindennek vagyok az oka.

— Hogy mondhatasz ilyent? — szölt szemre nyóan Barker.

— Ugy van, William. Én vagyok mindennek az oka. Ha én nem akadok utadba, minden másként történik.

— Erről most ne beszéljünk. Ami volt, az elmúlt.

Uj élet Integet felénk, amely küzdelmeket, de győzelmeket is tartogat számunkra. El fogunk inni ebből a pokolból menni oda, ahol nem fenyeget a vörös csillag. Elmegyünk oda, ahol nem kell tartanunk a karrierés tisztéktől, akiknek morális felfogása csak középkori, hanem álszent is. A világ nyíltva előttünk. Int felénk az élet és zavartalanul élvezhük boldogságunkat. Elmehtünk akár melyik gyönyörű matra. De ha akarod, Londonba is utazhatunk. Kert házamban, amelyet szegény Mary a nevemre írt, éppen úgy élhetünk, mintha elhagyott sziget lennénk. Nézd Daisy, oly boldog vagyok, hogy végül itt hagyhatjuk ezt a poklot! Táncolni szeretnék önmömben.

Jókedve Daisyre is ráragadt, aki örömeiben kertbe szaladt. Barker alig tudta utólrni.

— Szinte el sem tudom képzelni, hogy inni megszabadulunk! — kiáltott fel Daisy. — Allig vár az a boldog percet. Mikor megyünk?

— Hamarosan. Néhány hét mindenestre betel amlg döntene ügyemben. Addig is szabad vagyok. Nem kell bajlódnom a szolgálattal. De most hadd írrom meg a kérvényt.

A bungalovba sletett. Megírta a kérvényt és szolgálattal altisztel elküldötte az ezredparancsnoksághoz.

6.

Az a két hónap, amíg Barker ügye elintéződjött zavartalan boldogságban telt el. Barker és Daisy úgy érezték magukat a bungalovban és a kertben, mint magános szigeten, amelyen ők ketten uralkodnak. Övék volt a szerelem minden boldogsága és gyönyörűsége. És egyébre nem is vágyakoztak.

(Folyt. köv.)

Rádió

SZERDA, SZEPTEMBER 21.

Bucaresti, 6.30: Ritmikus torna, rádió-híradó, reggeli torna, háztartási és orvosi tanácsok, 13: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, sport, vízállásjelentés, 13.10: Déli hangverseny közvetítése, 13.40: Lemezek, 14.15: Hírek, időjárásjelentés, 14.30 Lemezek, 15: Hírek, 16.45: Előadás, 19: Időszéri anyag, 19.15: Előadás Beethovenről, lemezekkel, 20.10: Előadás, 20.25: Ének, 20.50: Fuvolazene, 21.05: Hegedűjáték, 21.40: Lemezek, 22: Hírek, 22.20: Könnyű zene, 23.45: Hírek,
 Budapest I, 7.45: Torna, utána hanglemezek, 11.20 Felolvasás, 11.45 Felolvasás, 13.05: Zongorajáték és ének, 13.30: Hírek, 14.30: Cigányzenekar muzsikál, 15.35: Hírek, 17.15: Diákféltóra, 17.45: Hírek, 18: Előadás, 18.30: Lemezek, 18.55: Előadás, 19.25: Zenekari hangverseny, 20.40: Előadás, 21.10: Ének, 21.40: Hírek, 22: Zenekari hangverseny, 23.20: Cigányzenekar muzsikál, 24.10: Tánclemezek, 1.05: Hírek.

Budapest II, 18.55: Lemezek, 20.05: Olasz nyelvoktatás, 20.35: Előadás, 21: Hírek, 21.40: Könnyű zene.

Bécs, 19.20: Zenekari hangverseny, 19.40 Vadászadalok, 22: Zenekari hangverseny, 23.30: Bécsi zene.

Milánó, 18.15: Kamarazene, 22: Szimfonikus hangverseny, 23: Tánczene, 24.15: Tánczene.

Prága, 19.20: Schrammel-zene, 21: Zenekari hangverseny, 21.55: Szimfonikus zene, 23.20: Zongorajáték, 23.50: Lemezek.

Varsó 19.10: Hegedű és zongora, 20: Zongorajáték és ének, 22.10: Chopin-hangverseny, 23: Kamarazene.

CSÖTÖRTÖK, SZEPTEMBER 22.

Bucaresti, 6.30: Ritmikus torna, rádió-híradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok, 13. Időjelzés, időjárás, kulturális hírek sport, vízállásjelentés, 13.10: Deli hangverseny közvetítése, Közben: Sporthíreknek adása, 13.40: Gramofonlemezek, 14.15: Hírek, időjárásjelentés és rádióhíradó, 14.30: Gramofonlemezek, 15: Hírek, 16.45: Előadás, 19: Időszéri anyag, 19.15: Lemezek, 20: Előadás, 20.15: Lemezek, 20.45: Olasz dalok, 21.05: Időszéri anyag, 21.20: Könnyű zene, 22: Hírek.

Szüreti mulatság lesz szeptember 25-én Ujszentesen

Az **Ujszentesi Gazdakör** és a **Református Nőszövetség** rendezésében és azon vendégeket szívesen látunk. A mulatság d. u. 4-ig kezdődik. Belépési díj nincs. Temesvárról a CFR-autobusz d. u. 2-kor indul. Belvárosból. Bográcson paprikás, sütek, sütemények várják a vendégeket akiknek ellátásáról a Nőszövetség gondoskodik.

22.20: Könnyű zene, 22.45: Zenekari hangverseny 23.45: Hírek.

Budapest I, 7.45: Torna, Utána: Gramofon, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás 13.05: Lemezek, 13.30: Hírek, 14.30: Könnyű zene, 15.35: Hírek, 17.15: Asszonyok tanácsadója, 17.45: Hírek, 18: Zongorajáték és ének, 18.40: Előadás, 19.10: Orgonahangverseny, 19.35: Előadás, 20.20: Cigányzenekar muzsikál, 21: Hangjáték, 23.05: Hírek, 23.30: Katonazene, 24.10: Tánczene, 1.05: Hírek.

Budapest II, 19.15: Előadás, 19.55: Cigányzenekar muzsikál, 20.30: Angol nyelv oktatás, 21: Hírek, 21.25: Lemezek, 22.40: Katonazene.

Bécs, 19: Tánczene, 20: Haagverseny, 21.10: Szórakoztató zene, 23.30: Hangverseny.

Belgrád, 19.15: Lemezek, 21: Népdalok, 21.30: Szimfonikus hangverseny, Tánczene.

Milánó, 23.30: Tárka zene, 23.15: Szórakoztató hangverseny.

Prága, 19.20: Könnyű zene énekesekkel, 20.25: Operarészletek, 23.20: Tánczene.

Varsó, 20: Kétzongorás-verseny, Szórakoztató zene, 22: Opera.

1 leies hirdetések

Apróhirdetéseket telvesz 1. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața I. C. Brațianu 4, II. kerület: 1. amás-trafik, Piața Badea Cârțan 8 — Kardos-trafik, Piața Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobanților 2. — Harmadik kerület: Hellenbein-trafik, Piața Lahovari.

1 szó ára 1 lei, vastagabb betűvel 2 lei
 A legolcsóbb apróhirdetés 10 szóig 15 lei

Apróhirdetéseket telvesz. Negyedik kerület: Marsch-trafik, Piața Kútli — Nógrády-trafik, Tivoli mellett — Olariu-trafik, Piața Dragulina 6 — Vittek-trafik, Bulevard Carol 54 — Galozs-trafik, Strada Brațianu 15 a. Telefon 8-49

Legolcsóbb hirdetés: leggyorsabb eredmény

Alkalmazás

Vízvezeték-szerelő

tanoncnak felvétetik, Dunai István, III. Strada Wilhelm Mühle 2. (2521)

Régi ékszereket, brilliás köveket, aranylogat, zálogjegyet újból magas áron vásárol „ORA FIXA” cég IV., Strada Ion Brațianu 31

Lakás

Háromszobás

napos lakás a második emeleten november 1-re kiadó. E. K. Thomas, I. kerület, Str. I. G. Duca 8. (2395)

Lakótársnót

keresek, akiknek butora van, Bulev. Regele Ferdinand 1/b. Földszint 1. (2520)

Egy szoba

konyha, éléskamra gyermektelen házaspárnak november 1-re kiadó. Cim a kiadóban. (2519)

HITELES FORDÍTÁSOKAT

román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven. továbbá mindennemű iratok (kérvények, levelek, szerződéses bizonyítványok stb.) leírását géppel, olcsón gyorsan és pontosan vállal: elsőrangú munkaerőktől támogatva.

N. MAGDU

román nyelv- és gyorsírótanár, Bucaresti és Timisoara városok volt első fordítója. Timisoara I., Piața Brațianu 2. szám (Krayzerrel szemben).

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-téle liliom-tejkrém, liliom-tejszappant és liliompudert három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sasoz” I., Piața I. C. Brațianu

Adás-vétel

Eladó

30 méhesalád, jól betelepve, Cim a kiadóban. (2523)

Dr. Wernerné francia nyelviskolája megnyílt!

Különleges francia és német játékkurzus, délutáni tanfolyam és különórak gyermekek és leánykák részére, román és angol nyelven is. III. ker., Strada Treboniu Laurean 3.

Autóbusz-menetrend

Indulás Timisoarától		Erkezés Timisoarara	
Buzias-Lugojra (naponta)	13.00	Lugoj-Buziasról (naponta)	8.30
Lipovara	14.00	Lipováról	8.00
Aradra	6.30	Aradról	8.10
Aradra	13.30	Aradról	15.10
Aradra	18.30	Aradról	20.10
Sannicolaul Marera (vasárnap nem)	13.30	Sannicolaul Mareról (vasárnap nem)	8.00
Periamra (vasárnap nem)	14.00	Periamról (naponta)	7.40
Periamra (csak vasárnap)	18.30	Moravitaról (csak pénteken)	18.40
Bala Herculan (csak szombaton)	18.40	Bala Herculaneról (csak hétfőn)	18.30
Moravitara (csak pénteken)	13.40	Poenitől (vasárnap nem)	7.10
Calaceara (csak vasárnap)	8.00	Calacearól (csak vasárnap)	17.45
Foieni (vasárnap nem)	13.50		

Hétnapos olcsó gyógykúra szeptember havában

Băile Lipova-Lippafüreden!

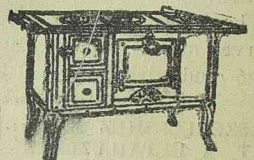
Étkezés, szoba és fürdő orvosi előírás szerint: Gloria-szállodában 840 lei, Grand-szállodában 1050 lei. Szívbetegség, magas vérnyomás, érelmeszesedés, (gutaütés) máj, vese és hólyag, idegrendszer, reuma, női bajok és vérszegénységben szenvedő szegényebb sorsuk is igénybe vehetik a csodás hatású gyógyfürrások isteni adományát. Szeptember 15-ig állandó katonazene!

Különte

Vasuti vendéglő

hat szobával, teljes felszereléssel, b. vagyonszerzés, megfelelő óvadékkal beadó „Argus” ügynőség, II. ker. Strada Stefan cel Mare 4.

Modern takaréktűzhely

kiváló minőségű

Allandó romantika és fekvőtűzhelyek

Kálmán Dezső

speciális takaréktűzhelyüzem Timisoara IV., Bulvardul Carol

Rádió

Philips, Körting, Hornyon stb. telepek, autoakku. részére telep nélkül és villanyáramnak. Eredeti gyári áron s kényelmes részletfizetéssel

J. BARBIER

Jimbolia-Zsombolya

Hirdessek a Déli Hírlapban